

2024

SANSKRIT

Paper : SAN0100104

(Introduction to Sanskrit)

(संस्कृत साहित्य परिचय)

Full Marks : 60

Time : 2½ hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions.

Answer in Sanskrit/English (for Major)

Answer in Sanskrit/English/Assamese (For Minor)

Unit-I

(Introduction to Vedic Literature)

(वैदिक साहित्यस्य परिचयः)

Marks : 20/ अङ्काः : 20

1. Answer the following : 1×6=6

अधस्तनानाम् उत्तरं प्रदेयम् :

(a) What is the general meaning of the term, Veda?

वेदशब्दस्य सामान्योऽर्थः कोऽस्ति?

(b) How many Vedic Saṁhitās are there ?

कतिसंख्यकाः वैदिकसंहिताः सन्ति ?

(c) There are _____ chapters in the work Śatapathabrāhmaṇa.

(Fill in the blank)

शतपथब्राह्मणे _____ संख्यकाः अध्यायाः सन्ति।

(रिक्त स्थानं पूरयतु)

(d) Who is Sāyaṇa ?

सायणः कोऽस्ति ?

(e) To which God the highest number of Vedic hymns are offered ?

कं देवमुद्दिश्य सर्वाधिकं वैदिकसूक्तं प्रवर्तते ?

(f) Brāhmaṇaworks are mostly sacrifice-related. (True/False)

ब्राह्मणग्रन्थाः मुख्यतया यज्ञनिष्ठाः भवन्ति।

(शुद्धम् / अशुद्धम्)

2. Writeshort notes on **any two** of the following : 2×2=4

अधस्तनेषु पदद्वयस्य विषये टिप्पणी लेखनीया :

छन्दः, स्वरः, आरण्यकम्, यास्कः

3. Answer **any one** of the following : 10

अधस्तनेषु एकस्य उत्तरं लेखनीयम् :

(a) Discuss the significance of the R̥gveda in Indian lifestyle.

भारतीयजीवनचर्यायाम् ऋग्वेदस्य किं महत्वमस्ति तद्विषये आलोच्यताम्।

(b) Discuss the importance of the Bṛhadāraṇyakponiṣad.

बृहदारण्यकोपनिषदः महत्वम् आलोचनीयम्।

(c) Write a note on the Vedāngas.

वेदाङ्गविषये एका टिप्पणी लेखनीया।

6. Write short notes on **any two** of the following : 5×2=10

अधोलिखितेषु सन्दर्भद्वयं गृहीत्वा टिप्पणीं लिखतु :

रघुवंशम्, उत्तररामचरितम्, कालिकापुराणम्, नाट्यशास्त्रम्

Unit-III

(Introduction to Śāstras)

(शास्त्रविषये परिचयः)

Marks : 15/ अङ्काः : 15

7. Write the meaning of the term, Darśana.

1

दर्शनशब्दस्य कोऽर्थः ?

8. Answer **any two** of the following :

2×2=4

अधस्तनेषु प्रश्नद्वयस्य उत्तरं लेखनीयम् :

(a) Who is Patañjali in the world of Sanskrit Grammar? What is the name of his famous work?

संस्कृतव्याकरणक्षेत्रे पतञ्जलिः कोऽस्ति? तदीयस्य सुविदितग्रन्थस्य नाम किमस्ति?

Unit-II
(Introduction to Classical Sanskrit
Literature)

(लौकिकसंस्कृतसाहित्यस्य परिचयः)

Marks : 15/ अङ्काः :15

4. Nāṭaka is called Dṛśyakāvya. 1
(Write True or False)

नाटकं दृश्यकाव्यम् इति कथ्यते।

(शुद्धम् अशुद्धं वा लिखतु)

5. Answer **any two** of the following : $2 \times 2 = 4$

अधस्तनेषु प्रश्नद्वयस्य उत्तरं लेखनीयम् :

- ✓ (a) Give *two* reasons why the Rāmāyaṇa is called an Ādikāvya.

रामायणम् आदिकाव्यम् इति विषये कारणद्वयं व्याख्यायताम्।

- (b) Write *two* significances of the Mahābhārata.

महाभारतस्य महत्त्वद्वयं सूत्रयतु।

- (c) What is the definition of Purāṇa ?

पुराणस्य लक्षणं किमस्ति ?

(b) Name *two* heterodox schools of Indian philosophy.

भारतीयदर्शन निष्ठ नास्तिकसम्प्रदायद्वयस्य नाम लिखतु।

✓(c) Name *two* prominent divisions of Alamkāras of Sanskrit literature.

संस्कृतसाहित्यगत-अलंकाराणां मुख्यं भागद्वयं लिखतु।

9. Write short notes on *any two* of the following : 5×2=10

अधस्तनेषु विषयद्वयमधिकृत्य टिप्पणी लेखनीया :

साहित्यदर्पणः, अष्टाध्यायी, वेदान्तदर्शनम्, महापुरुषशङ्करदेवः

Unit-IV

(Origin and Development of Sanskrit Language and Devnāgarī Lipi)

(संस्कृतभाषा देवनागरी लिपिश्चः उत्पत्तिः तथा विकाशः)

Marks : 10/अङ्काः : 10

10. Answer *any one* of the following : 10

अधस्तनेषु एकस्य उत्तरं लेखनीयम् :

✓(a) Discuss the characteristic features of Sanskrit language.

संस्कृतभाषायाः वैशिष्ट्यानि आलोच्यताम्।

(b) Write a note on the importance of Lipi with special reference to Devanāgarī Lipi.

देवनागरीलिपिमभिकृत्य लिपिनां महत्त्वं सूचयतु।